

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de voorwaarden voor digitaal of hybride vergaderen voor de organen van de lokale besturen
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering stelt de voorwaarden vast die de organen van lokale besturen moeten respecteren als ze beslissen om op digitale of hybride wijze te vergaderen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij en Bestuur

Beleidsveld: Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

Beleidsdoelstelling: Naar aanleiding van de recente wijzigingen¹ aan onder meer artikel 20, derde lid, en artikel 54 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna **DLB**), geeft dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering aan welke regels gelden als de organen van het lokaal bestuur besluiten om op digitale of hybride wijze te vergaderen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taalkundig advies nr. 2020/372 van 4 november 2020.

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (hierna **VVSG** genoemd) bezorgde een advies op 29 oktober 2020. Voor een toelichting bij dit advies kan verwezen worden naar de toelichting

¹ decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie.

vermeld in de nota aan de Vlaamse Regering in het kader van de principiële goedkeuring (VR 2021 1202 DOC.0133/1).

Vorige beslissing

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurd op 12 februari 2021 met het oog op het inwinnen van het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna VTC) en indien dit advies geen aanleiding gaf tot aanpassing van de teksten, met het oog op het inwinnen van het advies van de Raad van State (VR 2021 1202 DOC.0133).

Advies Vlaamse Toezichtscommissie

Op 2 maart 2021 gaf de VTC advies bij dit ontwerp van besluit. De VTC is van mening dat een aantal specifieke maatregelen in verband met informatieveiligheid zouden moeten worden genomen. Ze geeft daarbij aan dat de specificering van deze richtlijnen in principe niet in de wetgeving moet worden opgenomen, tenzij de decreetgever of de Vlaamse Regering vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen.

De Vlaamse Regering vertrouwt op dit punt op de autonomie van de lokale besturen en beslist daarom om de concrete uitwerking van maatregelen rond informatieveiligheid aan hen over te laten. De Vlaamse Regering benadrukt dat het wel belangrijk is dat lokale besturen daarbij hun DPO bevragen.

Dit laatste zal ook gecommuniceerd worden op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Over het uitzonderlijke digitaal vergaderen tijdens de coronacrisis, kunnen lokale besturen zich nu al informeren via de website. Deze informatie zal worden aangevuld op basis van de richtlijnen uit het advies van de VTC.

Advies Raad van State

Omdat het advies van de VTC geen aanleiding heeft gegeven tot aanpassingen aan het ontwerpbesluit, werd meteen ook advies ingewonnen bij de Raad van State. De Raad van State verleende op 9 augustus 2021 zijn advies 69.959/1/V.

Alvorens dieper in te gaan op het onderzoek van de tekst, geeft de Raad aan dat een aantal rechtsgronden in de aanhef van het ontwerpbesluit ontbreken. Het ontwerp werd aangepast om hieraan tegemoet te komen.

Over de tekst van het ontwerpbesluit zelf, merkt de Raad op dat ook in het geval van hybride vergaderingen van de gemeenteraad, de bevolking de mogelijkheid moet hebben om op fysieke wijze de vergadering bij te wonen. De tekst van het ontwerpbesluit doet uiteraard geen afbreuk aan de principiële openbaarheid van de gemeenteraadsvergaderingen. Aangezien tijdens een hybride vergadering een deel van de raadsleden fysiek vergadert, is er steeds de mogelijkheid voor het publiek om de vergadering fysiek bij te wonen. In die optiek stelt artikel 4, § 2, 3° van het ontwerpbesluit dan ook dat de leden die op digitale wijze deelnemen zichtbaar en hoorbaar herkenbaar moeten zijn voor het publiek.

Ten slotte, merkt de Raad van State op dat de regel uit artikel 5 van het ontwerpbesluit, die bepaalt dat de agenda digitaal “ter inzage” wordt gelegd, geen afbreuk mag doen aan artikel 20 van het decreet over het lokaal bestuur, dat stelt dat de oproeping ten minste acht dagen voor de dag van de vergadering aan het raadslid wordt “bezorgd” en dat die oproeping de agenda bevat. Artikel 5 van het ontwerpbesluit heeft inderdaad niet tot gevolg dat het zou volstaan om de agenda digitaal ter inzage te leggen; de agenda moet ook nog steeds aan de raadsleden worden bezorgd. Om tegemoet te komen aan deze opmerking van de Raad van State wordt artikel 5 van het ontwerpbesluit in die zin verduidelijkt.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Overeenkomstig de principiële goedkeuring van 12 februari 2021, is advies ingewonnen bij de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC). Omdat dit advies geen aanleiding heeft gegeven tot aanpassingen aan het ontwerpbesluit, werd meteen ook advies ingewonnen bij de Raad van State. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt hierbij voor definitieve goedkeuring voorgelegd.

De enige wijzigingen sinds de principiële goedkeuring, waarbij wordt tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de Raad van State, betreffen:

- een louter technische correctie, namelijk de aanvulling van de rechtsgronden in de aanhef;
- een verduidelijking van artikel 5 van het ontwerpbesluit.

Voor een uitgebreidere toelichting bij de inhoud van voorliggend ontwerp van besluit wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2021 1202 DOC.0133/1).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een artikelsgewijze toelichting kan verwezen worden naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2021 1202 DOC.0133/1)

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 16 november 2020. Het advies luidt gunstig en bevestigt dat geen begrotingsakkoord vereist is.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het bijgaande ontwerp van besluit heeft volgende weerslag op lokale en provinciale besturen:

- Personeel: De bijkomende inzet van het in dienst zijnde personeel of een eventuele werving van extra personeel is zeer beperkt. Er zal enige technologische ondersteuning noodzakelijk zijn bij de voorbereiding van het traject “digitaal of hybride vergaderen” en tijdens de voorbereiding en het verloop van de raadszittingen die in digitale of hybride vorm worden georganiseerd. Een deel van de lokale besturen zal dit kunnen organiseren met het in dienst zijnde personeel.
- Werkingsuitgaven: Het ontwerp kan in sommige gevallen een weerslag hebben op de lopende uitgaven van de lokale besturen. De beslissing om al dan niet over te gaan tot digitaal of hybride vergaderen ligt bij de lokale besturen en hun bestuursorganen. Indien bestuursorganen beslissen om voortaan digitaal of hybride te vergaderen kan dit extra uitgaven met zich meebrengen wanneer het lokaal bestuur nog niet beschikt over digitale toepassingen die voldoen aan de voorwaarden die worden opgelegd in dit ontwerp van besluit.
- Investerings en schulden: Zie hierboven; als lokale bestuursorganen digitaal of hybride willen vergaderen brengt dit mogelijks investeringen met zich mee wanneer ze nog niet over geschikte digitale toepassingen beschikken.
- Ontvangsten: Er worden geen bijkomende financiële middelen aan de lokale besturen ter beschikking gesteld.

Conclusie: Het ontwerp van besluit kan een weerslag hebben op de lokale besturen, voor wat betreft werkingsuitgaven en investeringen voor geschikte digitale toepassingen.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse Regering keurt het ontwerp van besluit definitief goed, zodat het besluit in werking kan treden na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de voorwaarden voor digitaal of hybride vergaderen voor de organen van de lokale besturen;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering over de voorwaarden voor digitaal of hybride vergaderen voor de organen van de lokale besturen te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS